

Notat

Fra: Juridisk seksjon (saksbeh. Biørn Bogstad)
Til: Nils Christian Nilsen, Arbeids- og administrasjonsdepartementet
Dato: 2004-09-14
Saksnr:

14/9 2004
Nils Christian Nilsen

Tema: Høringssak fra Finansdepartementet — utkast til forskrift om unntak fra retten til medlemskap i en pensjonsordning etter lov om foretakspensjon.

Statens Pensjonskasse (heretter SPK) har fått oversendt denne saken under hånden fra Nils Christian Nilsen i AAD (kopi av sakens dokumenter følger vedlagt). Han ber om våre eventuelle merknader til saken innen 15. d.m.

Saken gjelder Finansdepartementets høringssak om utkast til forskrift om unntak fra en foretakspensjonsordning. Det er spørsmål om a) SPK har merknader til forskriftsutkastet, og b) om det bør innføres regler med tilsvarende innhold i forhold til innskuddspensjonsloven.

Generelt er å bemerke at forskriften gir svar på et spørsmål som lenge har vært uklart i forhold til SPK: Er regelverket for foretakspensjonsordninger til hinder for at man viderefører en lukket ordning i SPK? I forskriftsutkastet § 2-1 fjerde ledd får man svaret. Det er mulig å opprette en foretakspensjonsordning, og la medlemmene i SPK bli igjen i en lukket ordning. Det må imidlertid åpnes for at de ved opprettelsen kan bli med over i foretakspensjonsordningen dersom de ønsker det.

Til spørsmål a: Har SPK merknader til forskriftsutkastet?

Saken har på grunn av den korte fristen bare vært behandlet i Juridisk seksjon i SPK. Dette er en sak som SPK gjerne hadde fått oversendt til ordinær uttalelse fra Finansdepartementet. Her følger noen merknader av stort sett teknisk art:

- a) I forskriftsutkastet § 2-1 *første* ledd er det lagt opp til at en arbeidstaker som er medlem i a) en annen ytelsesbasert ordning som foretaket betaler premie eller avgift til, og som b) gir ytelser av minst tilsvarende verdi, *ikke* skal være medlem i foretakspensjonsordningen.

Vi er enige i forslaget. En motsatt løsning vil bety at arbeidstakeren har krav på medlemskap i to tjenestepensjonsordninger for samme arbeidsforhold, og det er vel ikke rimelig. Vi legger imidlertid til grunn at bestemmelsen *ikke* er til hinder for at en person som ønsker det, kan flytte over fra den likeverdige ordningen til foretakspensjonsordningen. Det kan være behov for en tilsvarende bestemmelse i SPK-loven.

- b) I forskriftsutkastet § 2-1 *første* ledd er et av vilkårene for å kunne unnta fra medlemskap i foretakspensjonsordningen at den alternative ordningen «gir ytelser av minst tilsvarende verdi» som foretakspensjonsordningen.

Generelt til denne delen av forslaget er å bemerke at det bør tas stilling til om en innskuddspensjonsordning i sin alminnelighet representerer en ordning av tilsvarende verdi.

Et annet forhold er spørsmålet om en eventuell uenighet om den alternative ordningen gir ytelser av minst tilsvarende verdi. Etter forskriftsutkastet *sjuende* ledd er det lagt opp til en drøftingsordning, men det er fortsatt slik at arbeidsgiver vil være suveren i spørsmålet om noe er av tilsvarende verdi eller ikke. Bør det være slik, eller bør det legges opp til en ordning der for eksempel Kredittilsynet avgjør om noe er av tilsvarende verdi eller ikke? Tilsynet har for øvrig en slik hjemmel i foretakspensjonsloven § 2-7, men det kunne kanskje vært sagt uttrykkelig i forskriften.

- c) I forskriftsutkastet § 2-1 *andre* ledd er det definert hva man skal forstå med uttrykket «annen ytelsesbasert pensjonsordning» i bestemmelsens første ledd. I andre ledd punkt 2 er det forklart at en slik ordning kan være en annen lovbestemt pensjonsordning enn Statens Pensjonskasse «når det ikke foreligger hjemmel for unntak fra medlemskap i den lovbestemte ordningen».

Det er noe uklart for meg hva som ligger i uttrykket lovbestemt ordning «når det ikke foreligger hjemmel for unntak fra medlemskap i den lovbestemte ordningen». I den generelle motivene i høringsbrevet (punkt 2.4) kan det se ut til at man sikter

til profesjonsordninger, som for eksempel sykepleierpensjonsordningen. Denne ordningen har imidlertid en hjemmel for unntak fra retten til medlemskap (sykepleierpensjonsloven § 3 andre ledd) og det samme har apoteketatpensjonsordningen (apoteketatpensjonsloven § 2 andre ledd). Riktignok har ikke statsrådspensjonsloven og stortingsrepresentantpensjonsloven bestemmelser om unntak av rett til medlemskap (disse to ordningene er vel også en form for profesjonsordninger), men jeg kan ikke helt se at det er slike ordningen det siktes til i forskriftsutkastet. Er det da noen grunnlag for å ha med bestemmelsen i andre ledd punkt 2? Så langt vi kan se, vil det innebære at man regulerer noe som ikke fins.

Til spørsmål b: Bør det innføres regler med tilsvarende innhold i forhold til innskuddspensjonsloven?

Min vurdering av dette spørsmålet er at det bør innføres regler om unntak fra rett til medlemskap i en innskuddspensjonsordning lik den som nå foreslås i forhold til en foretakspensjonsordning. Begrunnelsen for å innføre det i forhold til en foretakspensjonsordning er at arbeidsgiver skal kunne unngå at en arbeidstaker er medlem i to pensjonsordninger, og dermed får dobbel pensjonsdekning for samme arbeidsforhold. Jeg kan ikke se annet enn at dette argumentet må stå like sterkt i forhold til en innskuddspensjonsordning.

Hvordan reglene om unntak må utformes i forhold til en innskuddsordning, ønsker jeg imidlertid ikke å ta stilling til nå. Det kan vi imidlertid gjøre dersom det kommer en egen høringssak på det.

* * *